

УДК: 747:727.3

ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Яна Яковенко

ДНП Державний університет «Київський авіаційний інститут», Україна, м. Київ,

Науковий керівник - к.т.н., доцент, Тетяна Жидкова.

Ключові слова: дизайн освітнього простору, дизайн інтер'єру, укриття для навчання.

Вступ. Сучасний освітній простір формується через ряд змін. До них належать реформа нової української школи, інклюзія та диджиталізація освіти та головне вимоги військового часу. Ці трансформації мають суттєвий вплив на дизайн інтер'єру. У простір необхідно втілити нову структуру класів, стимулювати соціалізацію учнів та ергономічне розташування техніки, забезпечення безпеки учнів та викладачів в умовах постійної потенційної загрози. Методи захисту цивільного населення в Україні визначено законодавчою нормативною документацією [1, 2, 3].

Матеріали і методи. Об'єктом дослідження являється сучасний освітній простір, предметом дослідження є укриття підвального приміщення загальної освітньої школи в селі Гора. Методикою дослідження є аналіз нормативної та законодавчої документації та досліджень з відкритих джерел. До літератури відноситься наукові статті.

Результати. Міністерством освіти було розроблено концепцію безпеки закладів освіти, а також рекомендації щодо організації укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту персоналу та дітей (учнів, студентів закладів освіти) [4, 5].

Освітній простір для дітей першочергово має бути захищеним. За статистичними даними протягом другого навчального семестру 2025 року пролунало 3543 повітряних тривог, серед них зафіксованих 930 вибухів [6]. Це свідчить про високу актуальність організації безпечного освітнього простору в межах закладу освіти. Найкращим захистом було б побудова сховища або протирадіаційного укриття, що забезпечує захист відповідно до вимог кодексу цивільного захисту та державних будівельних норм [1, 2]. В наявних умовах забезпечення будівництва укриттів є складним завданням, тому розробка відносно безпечного освітнього простору підвального приміщення школи є доречним.

Перше, укриття має розміщуватись максимум за декілька хвилин від навчальних класів. Велика кількість дітей повинна мати час відреагувати на сигнал повітряної тривоги. За інструкцією вони мають згуртуватись та перейти до укриття. Обов'язково має бути додатковий інклюзивний вхід/вихід. Звичайно таке укриття має повною мірою відповідати вимогам інклюзивності [7]. Якщо укриття знаходиться у підвальному приміщенні, то варто облаштувати спеціальні ліфти для користування учнями та викладачами з інвалідністю. Саме

від добре продуманого шляху залежить швидкість евакуації та безпека дітей.

Саме укриття повинне мати високий рівень вентиляції, освітлення та протипожежне обладнання. Для продовження навчального процесу в укритті розділяється площа на функціональні зони. Більшу частину площі займають класи. Вони мають вміщувати всіх дітей ергономічно. Їх краще обладнувати відповідно наказу про диджиталізацію навчання, а також мобільними меблями для реорганізації простору за потреби. Додатково обов'язково мають бути роздільні санвузли для хлопців, дівчат та осіб персоналу. Для кожної групи мають бути окремі санвузли обладнані інклюзивністю. Якщо площі достатньо, то можна зробити зону харчування та медичного обслуговування. Також варто виділити площу для адміністративно-службових приміщень.

Головною задачею облаштування укриття для навчання є створення заспокійливого простору. Діти мають почуватись у безпеці, перебувати у стані спокою, мати бажання продовжити освітній процес. Перед початком розробки дизайну варто провести аналіз психології учнів. Кольори – один з найважливіших чинників. Пастельні природні кольори на стінах не будуть подразнювати нервову систему. Розміщення ігор на стінах дозволить дітям відпочити та відволіктись від їхнього перебування під землею. Також сприятиме їхній комунікації та єднанню. Матеріали для оздоблення приміщень та для меблів варто брати екологічні, вогнестійкі та брудостійкі. Для зменшення травмування дітей меблі мають бути із заокругленими кутами.

Якісне освітлення має проєктуватись згідно вимог нормативів, бо воно має серйозний вплив на здоров'я дитини, її концентрацію та продуктивність. Через погане освітлення очі можуть почати боліти, що шкодить дитині в подальшому процесі навчання. Тип освітлення краще обрати світлодіодне. Воно забезпечує рівномірний розподіл світла. Найкраща колірна температура світла – 4000-5000К для класів та 3000К для зон відпочинку. Варто враховувати фактори рівномірності, яскравості та мерехтіння.

Висновок

Понад усе важлива безпека дітей в освітньому просторі. Необхідно створювати комфортні та відповідні нормам простори в укриттях з урахуванням інклюзії.

Список використаних джерел:

1. Кодекс цивільного захисту України. Документ 5403-VI, чинний, поточна редакція від 01.01.2025
2. ДБН В.2.2-5:2023 Захисні споруди цивільного захисту . – Чинний від 2023–11–01. – Київ.: Мінрегіон. 2023. – 70 с
3. ДБН В.2.2-3:2018 Заклади освіти із Зміною №1. – Чинний від 2022–09–01. – Київ.: Мінрегіон. 2022.